علی محمدی

مسابقات کتابخوانی پیش از کرونا در کانون پرورش فکری کودکان

چگونه سرانه مطالعه کودکان را بالا ببریم؟

کودکان کتاب

مریم طالشی
گزارش نویس

پیش ترها کتاب‌ها وسیله‌ای بودند برای آن که ما را به دنیاهای مختلف ببرند. گاهی با کتاب به عمق جنگل‌های آمازون سفر می‌کردیم و گاهی سوار کشتی پرماجرا در اقیانوس بیکران می‌شدیم. گاهی به شنزارهای خشک و بی‌آب و علف می‌رفتیم و با موجودات عجیب ساکن در آنجا ملاقات می‌کردیم و گاهی راهی ۲۰ هزار فرسنگ زیر دریا می‌شدیم و لذت ماجراجویی در جهانی اسرارآمیز را تجربه می‌کردیم. با شخصیت‌های شاهنامه همراه می‌شدیم و پا به پای سندباد درشهرها قدم می‌زدیم. هنوز خاطرات آن روزها را خوب به خاطر می‌آوریم و داستان‌هایی را که خوانده‌ایم در ذهن داریم.

امروز اما اوضاع فرق کرده است. کودکان حالا مثل آن روزهای ما در کتاب‌ها به دنبال رؤیاهای رنگارنگ نمی‌گردند. کتاب‌ها این روزها بین انبوهی از سرگرمی‌های مختلف گم شده‌اند. کافی است سری به بخش مخصوص کودکان در یکی از مراکز فروش کتاب بزنید تا خودتان از نزدیک ببینید.

قاعدتاً عصر پنجشنبه زمانی است که به نظر می‌رسد خانواده‌ها وقت بیشتری برای سر زدن به کتابفروشی‌ها و خرید کتاب برای کودکان خود داشته باشند اما بخش کودکان شهر کتاب تقریباً خلوت است. کتاب‌های چاپ جدید روی میز وسطی گذاشته شده‌اند و عنوان «تازه‌ها» در کنار آنها دیده می‌شود. قفسه‌ها هم کاملاً پر و پیمان است. فروشنده کتاب‌های کودکان به نظر سرش خلوت است. کمی آن طرف‌تر بخش فروش اسباب بازی و لوازم‌التحریر به نسبت شلوغ است و پدر و مادرها همراه با کودکان‌شان سرگرم تماشای اجناس و خرید هستند.

زنی جوان داخل قفسه‌ها دنبال کتابی می‌گردد که به گفته خودش جاهای زیادی دنبال آن گشته و پیدایش نکرده است. یک کتاب علمی- تخیلی است که برادرزاده‌اش آن را سفارش داده چون عاشق این تیپ کتاب‌هاست.

«هر بار برادرزاده‌ام را می‌بینم با اشتیاق درباره کتاب‌هایی که اخیراً خوانده صحبت می‌کند. عاشق کتاب خواندن است و هرجا می‌رود کتاب داستانی را که مشغول مطالعه آن است با خودش می‌برد. این صحنه برای خیلی‌ها عجیب است. می‌گویند ندیده‌ایم بچه‌ای کتاب داستان با خودش این‌ور و آن‌ور ببرد و بخواند. بیشتر بچه‌ها دوست دارند با بازی‌های دیجیتالی سرگرم باشند. هرجا هم می‌روند سرشان توی گوشی یا تبلت است. این روزها هم که همه بچه‌ها به خاطر کلاس‌های آنلاین گوشی دارند. خود این مسأله باعث می‌شود بچه‌ها بیشتر در فضای آنلاین باشند و علاقه زیادی به کتاب خواندن نشان ندهند. به عبارتی حوصله خواندن ندارند و اگر هم قرار باشد مطلبی بخوانند ترجیح می‌دهند خیلی کوتاه و مختصر باشد. بیشتر به تماشا کردن علاقه دارند و کارهایی که تمرکز زیادی نیاز نداشته باشد. حتی من دیدم که بازی‌های آنلاینی را که کمی پیچیده باشد، حوصله‌اش را ندارند و زود رهایش می‌کنند.»

امیرحسین پسربچه ۱۰، ۱۱ ساله که توجهش به تازه‌های کتاب جلب شده، به گفته خودش خیلی اهل کتاب نیست چون فرصت نمی‌کند کتاب بخواند. او می‌گوید: «وقتی کلاس سوم بودم خیلی کتاب می‌خواندم اما فقط همان وقت، چون معلم گفته بود باید کتاب داستان بخوانید و خلاصه‌اش را بنویسید. اولش خیلی دوست نداشتم اما یک کتاب که خواندم خوشم آمد کتاب‌های دیگری هم بخوانم. یک کتاب درباره زندگی فوتبالیست‌های معروف خواندم که خیلی خوب بود و جمله‌های آن یادم مانده است. بعد از آن دیگر وقت نشد کتاب بخوانم چون خیلی تکلیف داریم و کلاس آنلاین هم خیلی وقت آدم را می‌گیرد چون کارهای اضافه‌ای باید انجام دهیم و این‌جور نیست که چون در خانه‌ایم وقت بیشتری داشته باشیم.»

بسیاری از والدین دوست دارند کودکان کتابخوانی داشته باشند اما آیا تمام تلاش‌شان را برای رسیدن به این خواسته انجام می‌دهند؟

«کاری که از دستم برمی آید این است برای فرزندم کتاب‌هایی را که مناسب سن اوست خریداری کنم. قبل از شیوع کرونا کارت عضویت کتابخانه هم برایش گرفته بودم تا آنجا با کتاب‌های جدیدی آشنا شود و به صورت هدفمندتر کتاب بخواند.»

> قدم اول برای تشویق به کتاب خواندن کودکان این است که خودمان والدین کتابخوانی باشیم. کودک ابتدا نگاهش به والدین است و بعد اولیای مهدکودک و مدرسه. به عبارت ساده‌تر آنچه را می‌بیند یاد می‌گیرد. اگر کودک ببیند پدر و مادرش کتاب و مجله می‌خوانند، او هم از آنها می‌آموزد. قدم بعدی این است که والدین تلاش کنند روش‌هایی را به کار برند تا کتاب خواندن برای بچه‌ها به صورت فعالیت جذابی درآید

زن این را می‌گوید و ادامه می‌دهد: «اما سبک زندگی تغییر کرده و بچه‌ها به سختی به کتاب خواندن علاقه نشان می‌دهند. حتی دختر من از اینکه برایش کتاب داستان می‌خرم خیلی خوشش نمی‌آید و می‌گوید جای این چیز دیگری برایم بخر. این خیلی من را ناراحت می‌کند چون یادم است ما وقتی بچه بودیم آبونمان کانون پرورشی بودیم و هر ماه کتاب‌های جدید کانون برایمان ارسال می‌شد. یادم می‌آید من و خواهر کوچکم چه ذوق و شوقی برای رسیدن کتاب‌های تازه داشتیم و تا ماه بعد که کتاب‌های جدید به دستمان می‌رسید، کتاب‌های قبلی را ۱۰ بار خوانده بودیم.»

مرداد ماه امسال علی‌اصغر سعدآبادی، رئیس مرکز رشد و کارآفرینی دانشگاه شهید بهشتی در اولین رویداد تخصصی در حوزه علوم انسانی با محوریت کتاب و کودک عنوان کرد که سرانه کتابخوانی برای کودکان ایرانی ۳۰ ثانیه است. این درحالی است که این سرانه برای هر فرد ایرانی هفت دقیقه برآورد شده است. این می‌تواند زنگ خطری باشد برای اینکه بدانیم کودکان ما تا چه حد از کتابخوانی فاصله گرفته‌اند. اما چه باید کرد؟

سعیده محمدزاده، مربی کودک و کارشناس روانشناسی در این‌باره می‌گوید: «قدم اول برای تشویق به کتاب خواندن کودکان این است که خودمان والدین کتابخوانی باشیم. کودک ابتدا نگاهش به والدین است و بعد اولیای مهدکودک و مدرسه. به عبارت ساده‌تر آنچه را می‌بیند یاد می‌گیرد. اگر کودک ببیند پدر و مادرش کتاب و مجله می‌خوانند، او هم از آنها می‌آموزد. قدم بعدی این است که والدین تلاش کنند روش‌هایی را به کار برند تا کتاب خواندن برای بچه‌ها به صورت فعالیت جذابی درآید. مثلاً داستانی را برای کودک بخوانند و وسط آن از او بخواهند آخر داستان را حدس بزنند یا او را بگذارند به جای شخصیت‌های داستان و بپرسند تو اگر جای فلان شخصیت بودی، چه کار می‌کردی؟

به این شکل کتاب خواندن حالت بازی و سرگرمی برای کودک پیدا می‌کند و او را به کتابخوانی تشویق می‌کند. این برای کودکانی است که هنوز مدرسه نرفته‌اند اما می‌شود همین روش را برای کودکان دبستانی هم به کار برد و از آنها دعوت کرد که بیا با هم کتاب بخوانیم. خصوصاً در زمان همه‌گیری که بچه‌ها نمی‌توانند فعالیت‌های قبلی را داشته باشند، کتابخوانی دسته جمعی فکر خوبی است و اثر مثبت آن بعداً هم ادامه پیدا می‌کند. استفاده از کتاب‌هایی که داستان آن با شرایط زندگی امروز کودک مرتبط است هم می‌تواند ایده خوبی باشد. مثلاً کتابی که درباره رعایت بهداشت است و چون این روزها کودکان به دلیل شرایط کرونایی با این مسأله خیلی سر و کار دارند، می‌تواند برایشان جذاب باشد. نکته دیگر این است که وقت خاصی را برای کتابخوانی مشخص کرده و مثلاً برنامه‌ریزی کنید و اگر لازم است این برنامه‌ریزی را مکتوب کنید وجایی که برای همه اعضای خانواده قابل دید است مثل روی یخچال یا روی آینه بچسبانید و در آن ساعت همه اعضای خانواده مشغول مطالعه شوند.

کودک به این شکل احساس می‌کند طبق برنامه دارد همراه پدر و مادرش در یک فعالیت جدی شرکت می‌کند و همین مسأله به او انگیزه می‌دهد و در عین حال کتاب خواندن برایش به صورت یک فعالیت روتین درمی‌آید و به اصطلاح به آن عادت می‌کند. در مدرسه هم راه‌هایی مثل برگزاری مسابقه کتابخوانی که در گذشته بیشتر مرسوم بود، می‌تواند مشوق کودکان به کتابخوانی باشد. در هر صورت باید برای تشویق کودکان به مطالعه کارهایی انجام داد وگرنه در شرایطی که انواع و اقسام سرگرمی‌های آنلاین برای کودکان وجود دارد، رقیب برای کتاب زیاد است.»

جدول سودوکو

ارقام ۱ تا ۹ را طوری در خانه‌های سفید قرار دهید که هر رقم در سطرها، ستون‌ها و مربع‌های کوچک ۳ در ۳ یکبار دیده شود

۳۷۹۳

آسان

	۶				۹	۱	۸	
۸		۹				۲	۷	۴
						۳	۹	
۱	۹			۴	۷			
	۸		۹		۳		۲	
			۵	۲			۱	۸
	۲	۶						
۹	۵	۷				۸		۲
	۱	۸	۶				۳	

متوسط

				۵		۷		۱
					۲			۴
			۱	۸	۴	۹		۵
				۴	۱		۵	۲
۵				۷				۶
۴	۱		۵	۶				
۲		۸	۹	۱	۶			
۱			۸					
۹		۷		۲				

سخت

		۸			۷	۳		
				۹	۵		۶	
		۹	۸			۱		
							۳	
	۴		۷	۶	۹		۵	
	۶							
		۳			۲	۹		
	۵		۱	۴				
		۱	۹			۵		

خیلی سخت

		۹	۱			۸		
	۳			۷				
۱					۶			۴
	۱	۴			۷		۶	
۲								۹
	۶		۹			۴	۲	
۴			۷					۱
				۶			۷	
		۱			۹	۵		

حل جدول سودوکو شماره ۳۷۹۲

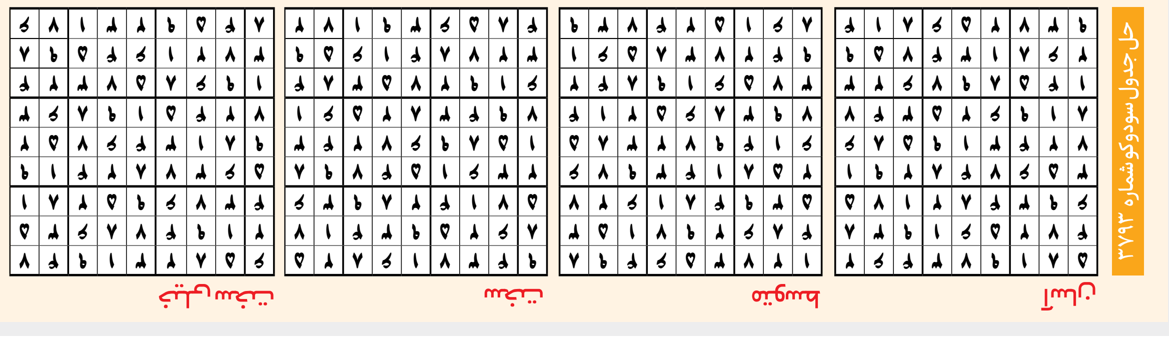

یک جدول با دو شرح

جدول روزنامه *ایران* دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

۷۷۶۲

جدول عادی

افقی:

۱-یارو-خشمگین!
۲-مطالبه رسمی وجه سفته-مرتبه اول-آخرین طبقه دوزخ
۳-موضوع-خجالت، حیا-پی درپی-بازی نفسگیر
۴-تعجیل، عجله-عیب-آیین وبینش فردی
۵-شکلک-کنایه از اختلاف افتادن-محبوب ومعشوق
۶-فلزچهره!-مثل-آمدوشد
۷-فعلی که به زبان حال یا آینده دلالت کند-واحد وزن-نغمه
۸-خلاصه عبارت توئیت قبلی-شوروغوغا-بدی
۹-اندامی لوله مانند در دستگاه تنفسی-دخترک رمان «بینوایان»-پزشک کارآموز
۱۰-شاهد-نرخ رسمی-جیران
۱۱-خواننده گروه کر-اندک-پلاسما
۱۲-خشک-بلندی آسمان-محفظه لاستیکی تایرخودرو
۱۳-ویتامین کیوی-زبان مردم «سوئد»-شبانگاه-عدد ورزشی
۱۴-انگبین-ایستگاه راه آهن-نگهبانی ازبالای برج
۱۵-روزقیامت-ازتوابع تهران

عمودی:

۱-فوتبال درون سالن-اثرتوریستی «فیروزکوه»
۲-شهری در استان فارس-پابرجا-ناگهان خودمانی
۳-صوت حاکی ازدرد-عرض کننده-بنفش بسیارروشن-لبه شمشیر
۴-مصدرمرخم است ازنوشتن-متحیر-وحشت
۵-دوست-رئیس جمهوری سابق فرانسه-خانه یا ساختمان
۶-وسیله‌ای برای تقویت شنوایی-رگ‌ها-جهانگرد
۷-صنم-بله نجار!-متین-عبرت وپند
۸-سبک سریال در حال پخش «سیاوش» (مجموعه نمایش خانگی)
۹-حب فرار!-ازمصالح ساختمانی-خانه زمستانی-خرس آسمانی
۱۰-آنفلوانزا-درآن مکان-رنگی برای خودرو
۱۱-غمخوار-نام دخترانه-درخت کنار
۱۲-کشوری درمدیترانه-پارچه کهنه-پَرهیزه
۱۳-مطابق روز-پاک ازتهمت است-زبان کشورتزارها-نام آذری
۱۴-پول حاصل ازصادرات-شهری حومه شهرستان میبد-مسافر
۱۵-صاحب حدنصاب-ماشین برداشت محصولات دانه‌دارکشاورزی

جدول ویژه

افقی:

۱- شبان- سریالی به کارگردانی «فریدون حسن پور»
۲-کتاب «مارک تواین»-چابک-میوه باب لواشک
۳-ضمیرجمع-عزم قوی-نام دخترانه-درخت زار
۴-جانورزنده به آب-اندوه-نشانه
۵-غرش ابر-یک نوع گل سرخ-بدبختی
۶-شبیه-اسم مصدرازریختن-نام اولین فضانورد
۷-بازخورد-آشیانه درنده-سازمان همکاری اقتصادی
۸-کتف-بهترین تنیس باززن سال ۲۰۲۰-همان بس
۹-واحدی برای کاغذ وآهن-کلک-بازیکن فوتبال
۱۰-شیرینی پیچی-اقبال-فراموشی
۱۱-گل همیشه عاشق-ازجوایزادبی-شترمی مالد تاپارچه شود
۱۲-ترشحات دهان-روز عرب-انباری جهت نگهداری از موادخوراکی
۱۳-پنبه پاک نکرده-جذب-چین وچروک-خم پارچه
۱۴-مردبرفی-چغندرپخته-فیلم «هادی مقدم دوست»
۱۵-کتاب «توماس دکر»-میوه‌ای اشتهاآور

عمودی:

۱-گیاهی طبی-یکی ازغذاهای تبریزی
۲-منبع‌ها-ممیز-زمستان عربی
۳-عنصرگواتر-امراززدودن-سگک-مساوی
۴-نوشته تبلیغاتی-یک ششم-قطعه کوتاه تبلیغاتی در صداوسیما
۵-چرک جامه-باآن دست وروی خودرا می‌شوییم-نوعی غذا
۶-باهم بودن-سازنده پای افزار-سزاوار
۷-قلم فرنگی-ضد «نرم»-مطابق میل-نمدزین
۸-کاشف گازهیدروژن
۹-راه آهن کشورمان-ازتوابع آمل-عکس العمل گلر-رود اروپایی
۱۰-منطقه‌ای در «نروژ»-بخشی ازاندام فوقانی بدن-نام «نصری» هافبک اندرلخت
۱۱-همنشین زن-وسطی-پیوستگی
۱۲-هواشناس وفیزیکدان انگلیسی-فیلم «نرگس آبیار»-هواپیمایی ارتش
۱۳-دو یارهم قد!-یک زبان برنامه‌نویسی شیءگرا-عضو بویایی-خاک بتونه
۱۴-جای عشق آنجاست!-شهری در «عراق»-شعله‌ور
۱۵-فیلسوف اپیکورگرای روم باستان-اختلال دوقطبی

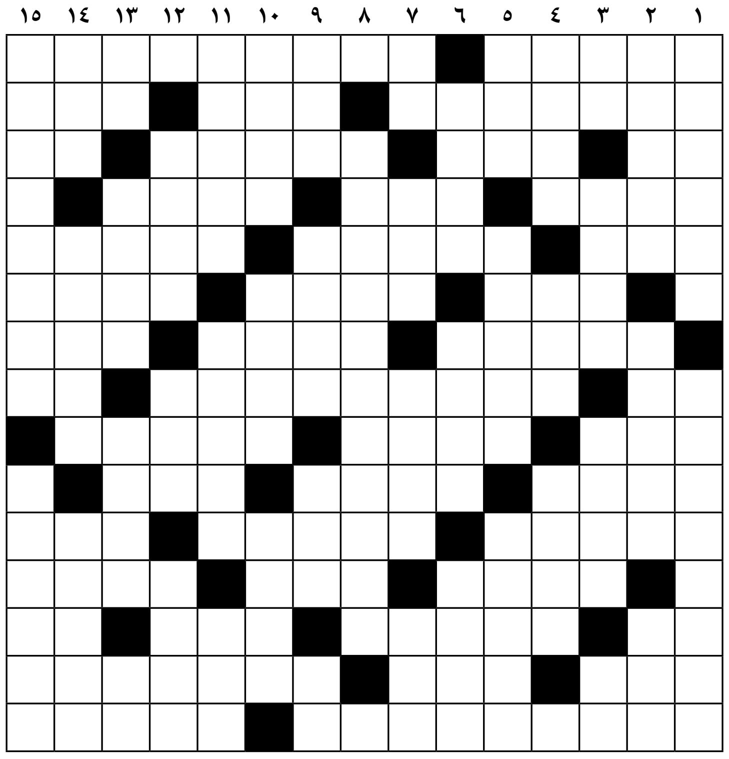

حل جدول عادی شماره ۷۷۶۱

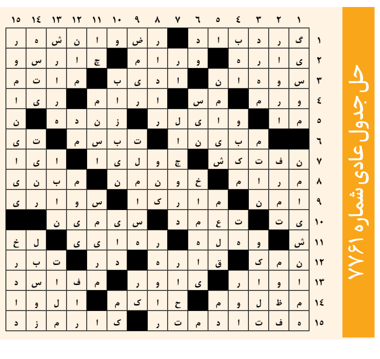

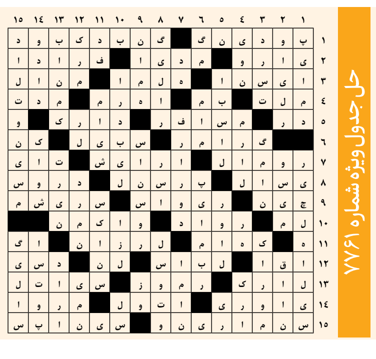حل جدول ویژه شماره ۷۷۶۱